

CHET TILLARINI O'RGANISHNING HOZIRGI KUNDAGI AHAMIYATI

Muqimova Durdona Hayrillo qizi

Qòqon Universiteti Andijon filiali
Filalogiya fakulteti Ingiliz tili yònalishi
2-bosqich 24-10 guruh talabasi
durdonamuqimova15@gmail.com

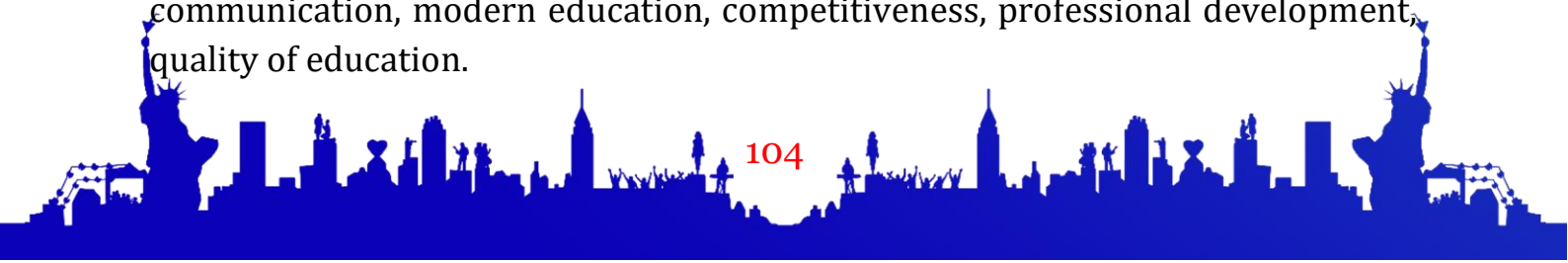
<https://doi.org/10.5281/zenodo.18654052>

Annotatsiya: Mazkur maqolada chet tillarini o'rganishning globallashuv sharoitidagi ahamiyati, uning shaxsiy va kasbiy rivojlanishdagi o'rni tahlil qilinadi. Unda chet tillarini bilishning xalqaro muloqot, ta'lim, ilm-fan, texnologiya va mehnat bozoridagi raqobatbardoshlikni oshirishdagi ahamiyati yoritib beriladi. Shuningdek, chet tillarini o'rganish jarayonida shakllanadigan kommunikativ kompetensiyalar, madaniyatlararo muloqot ko'nikmalari hamda zamonaviy o'qitish metodlarining samaradorligi ko'rib chiqiladi. Maqolada chet tillarini o'rganishning yoshlar dunyoqarashini kengaytirish, intellektual salohiyatini rivojlantirish va global jamiyatga muvaffaqiyatli integratsiyalashuvdagi roli asoslab beriladi. Tadqiqot natijalari ta'lim sohasida faoliyat yuritayotgan mutaxassislar, talabalar hamda chet tillarini o'rganishga qiziquvchi keng kitobxonlar uchun foydali hisoblanadi.

Kalit so'zlar: chet tillari, xorijiy til o'rganish, globallashuv, xalqaro muloqot, kommunikativ kompetensiya, madaniyatlararo muloqot, zamonaviy ta'lim, raqobatbardoshlik, kasbiy rivojlanish, ta'lim sifati.

Annotation: This article analyzes the importance of learning foreign languages in the context of globalization and their role in personal and professional development. It highlights the significance of foreign language proficiency in international communication, education, science, technology, and competitiveness in the labor market. The article also examines the development of communicative competence, intercultural communication skills, and the effectiveness of modern teaching methods in foreign language learning. Furthermore, the role of foreign language education in broadening young people's worldview, enhancing intellectual potential, and facilitating successful integration into the global community is substantiated. The research findings are useful for educators, students, and a wide audience interested in learning foreign languages.

Keywords: foreign languages, foreign language learning, globalization, international communication, communicative competence, intercultural communication, modern education, competitiveness, professional development, quality of education.

Аннотация: В данной статье анализируется значение изучения иностранных языков в условиях глобализации и их роль в личностном и профессиональном развитии. Раскрывается важность владения иностранными языками в международном общении, образовании, науке, технологиях и повышении конкурентоспособности на рынке труда. В статье также рассматриваются формирование коммуникативной компетенции, навыков межкультурного общения и эффективность современных методов обучения иностранным языкам. Кроме того, обосновывается роль изучения иностранных языков в расширении кругозора молодежи, развитии интеллектуального потенциала и успешной интеграции в мировое сообщество. Результаты исследования представляют интерес для специалистов в сфере образования, студентов и широкого круга читателей, интересующихся изучением иностранных языков.

Ключевые слова: иностранные языки, изучение иностранных языков, глобализация, международное общение, коммуникативная компетенция, межкультурное общение, современное образование, конкурентоспособность, профессиональное развитие, качество образования.

Kirish: Hozirgi globallashuv sharoitida chet tillarini o'rganish inson hayotining ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Dunyo mamlakatlari o'rtasidagi siyosiy, iqtisodiy, ilmiy va madaniy aloqalarning kengayishi turli millat vakillari o'rtasida samarali muloqotni taqozo etmoqda. Ushbu jarayonda chet tillarini bilish shaxsning jamiyatdagi mavqeini oshiruvchi, uning imkoniyatlarini kengaytiruvchi muhim omil sifatida namoyon bo'lmoqda. Bugungi kunda xorijiy tillarni bilmasdan turib xalqaro axborot makoniga to'liq kirib borish, zamonaviy bilim va tajribalarni o'zlashtirish deyarli imkonsizdir. Chet tillarini o'rganishning ahamiyati, avvalo, ta'lim tizimida yaqqol ko'zga tashlanadi. Zamonaviy ta'lim jarayoni xalqaro standartlarga moslashib borar ekan, chet tillarini bilish o'quvchilar va talabalar uchun muhim talabga aylanmoqda. Dunyoning yetakchi oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va akademik dasturlarida asosiy o'quv materiallari, ilmiy maqolalar hamda tadqiqot ishlari xorijiy tillarda olib boriladi. Shu sababli chet tilini bilgan talaba ilm-fan sohasidagi eng so'nggi yangiliklardan tezkor xabardor bo'lish, zamonaviy bilimlarni chuqur o'zlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa uning intellektual salohiyatini oshiradi va ta'lim sifati yuksalishiga xizmat qiladi. Chet tillarini o'rganish shaxsning fikrlash qobiliyatiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Til o'rganish jarayoni inson miyasini doimiy

ravishda mashq qildiradi, xotirani mustahkamlaydi va mantiqiy tafakkurni rivojlantiradi. Bir nechta tilni biladigan insonlar odatda tez fikrlash, muammolarga turli nuqtai nazardan yondashish va moslashuvchan qarorlar qabul qilish qobiliyatiga ega bo'ladilar. Psixologik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ko'p tilli shaxslar axborotni tezroq qayta ishlash va diqqatni jamlashda yuqori natijalarga erishadilar. Bu holat chet tillarini o'rganishning nafaqat kommunikativ, balki intellektual ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi. Kasbiy rivojlanish nuqtai nazaridan chet tillarini o'rganish alohida ahamiyat kasb etadi. Bugungi mehnat bozorida chet tilini bilish ko'plab sohalarda muhim ustunlik sifatida baholanmoqda. Xalqaro kompaniyalar, qo'shma korxonalar, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi tashkilotlar va diplomatik muassasalar chet tilini mukammal biladigan mutaxassislarni afzal ko'radilar. Chet tilini bilgan kadrlar xorijiy hamkorlar bilan erkin muloqot qila oladi, hujjatlar bilan ishlashda qiynalmaydi va xalqaro loyihalarda faol ishtirok etish imkoniyatiga ega bo'ladi. Natijada bunday mutaxassislarning mehnat bozoridagi raqobatbardoshligi ortadi. Chet tillari madaniyatlararo muloqotni rivojlantirishda ham muhim vosita hisoblanadi. Har bir til o'zida muayyan xalqning tarixiy tajribasi, mentaliteti va madaniy qadriyatlarini mujassam etadi. Tilni o'rganish jarayonida inson nafaqat grammatik qoidalar va so'z boyligini, balki o'sha xalqning fikrlash tarzini, urf-odatlarini va hayotga bo'lgan munosabatini ham o'zlashtiradi. Bu esa turli millat vakillari o'rtasida o'zaro hurmat va tushunishni mustahkamlaydi. Madaniyatlararo muloqotning rivojlanishi esa global miqyosda hamkorlik va barqarorlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Chet tillarini o'rganish axborotga erkin kirish imkoniyatini ham yaratadi. Hozirgi davrda internet va ommaviy axborot vositalaridagi ma'lumotlarning katta qismi xorijiy tillarda taqdim etilmoqda. Chet tilini bilgan shaxs turli ilmiy maqolalar, kitoblar, onlayn kurslar va xalqaro platformalardan mustaqil foydalana oladi. Bu esa uning bilim doirasini kengaytirib, o'zini o'zi rivojlantirish imkoniyatlarini oshiradi. Shuningdek, chet tillarini bilish noto'g'ri tarjimalar yoki cheklangan manbalarga bog'lanib qolishdan saqlaydi. Chet tillarini o'rganish yoshlarning shaxsiy rivojlanishida ham muhim o'rin tutadi. Til bilgan yoshlar o'z fikrlarini erkin ifodalash, jamoat oldida nutq so'zlash va muloqotga kirishishda o'ziga ishonchliroq bo'ladilar. Bu esa ularning ijtimoiy faolligini oshiradi va yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantiradi. Shuningdek, chet tillarini o'rganish intizom, sabr-toqat va maqsadga intilish kabi ijobiy sifatlarni shakllantiradi, chunki til o'rganish uzoq muddatli va izchil mehnatni talab qiladi. Shunday qilib, chet tillarini o'rganishning hozirgi kundagi ahamiyati ta'lim, intellektual rivojlanish, kasbiy muvaffaqiyat va madaniyatlararo

muloqot bilan chambarchas bog'liqdir. Chet tillari shaxsning dunyoqarashini kengaytiradi, uni global jamiyatning faol a'zosiga aylantiradi va zamonaviy hayot talablariga moslashishiga yordam beradi. Shu sababli chet tillarini o'rganish bugungi kunda har bir inson uchun zarurat darajasiga ko'tarilgan muhim jarayon hisoblanadi. Zamonaviy texnologiyalar chet tillarini o'rganish jarayoniga tub o'zgarishlar kiritdi. Bugungi kunda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi natijasida chet tillarini o'rganish uchun keng imkoniyatlar yaratildi. Onlayn platformalar, mobil ilovalar, videodarslar, podkastlar va virtual suhbatlar orqali til o'rganish jarayoni yanada qulay va samarali bo'lib bormoqda. Masofaviy ta'lim shakllari insonlarga vaqt va makon cheklovisiz bilim olish imkonini berib, chet tillarini o'rganishga bo'lgan qiziqishni oshirmoqda. Bu holat, ayniqsa, yoshlar orasida chet tillarini o'rganish jarayonining jadallashishiga sabab bo'lmoqda. Zamonaviy metodlar chet tillarini o'rganishda amaliy yondashuvni kuchaytirishga xizmat qilmoqda. Kommunikativ metod, interaktiv mashg'ulotlar, rol o'yinlari va muammoli vaziyatlarga asoslangan mashqlar til o'rganuvchilarning nutq ko'nikmalarini rivojlantiradi. An'anaviy yodlashga asoslangan usullardan farqli o'laroq, zamonaviy metodlar real hayotiy vaziyatlarda tilni qo'llashga urg'u beradi. Bu esa o'rganuvchilarning tilni erkin va ishonch bilan ishlatishiga yordam beradi. Natijada chet tillarini o'rganish samaradorligi sezilarli darajada oshadi. Chet tillarini o'rganish yoshlarning dunyoqarashini kengaytirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Til bilgan yoshlar xorijiy adabiyotlar, ilmiy manbalar, madaniy asarlar va ommaviy axborot vositalaridan bevosita foydalanish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa ularning fikrlash doirasini kengaytirib, tanqidiy tafakkurini rivojlantiradi. Shuningdek, chet tillarini bilish yoshlarning xorijiy davlatlarga safar qilish, xalqaro loyihalarda ishtirok etish va turli madaniyat vakillari bilan muloqot qilish imkoniyatlarini kengaytiradi. Bu jarayon yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirib, ularni global jamiyatga muvaffaqiyatli integratsiyalashuviga yordam beradi. Chet tillarining jamiyat taraqqiyotidagi o'rni ham beqiyosdir. Rivojlangan mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, aholining chet tillarini bilish darajasi yuqori bo'lgan jamiyatlarda ilm-fan, texnologiya va iqtisodiyot sohalari jadal rivojlanadi. Chunki bunday jamiyatlar global axborot makoniga tez moslashadi va ilg'or tajribalarni samarali o'zlashtiradi. Chet tillarini bilish xorijiy investitsiyalarni jalb etish, xalqaro hamkorlikni rivojlantirish va mamlakatning xalqaro maydondagi nufuzini oshirishga xizmat qiladi. Ta'lim tizimida chet tillarini o'qitishga alohida e'tibor qaratilishi bejiz emas. Maktabgacha ta'lim muassasalaridan boshlab chet tillarini o'qitish bolalarning til qobiliyatini erta rivojlantirishga yordam beradi. Ilmiy

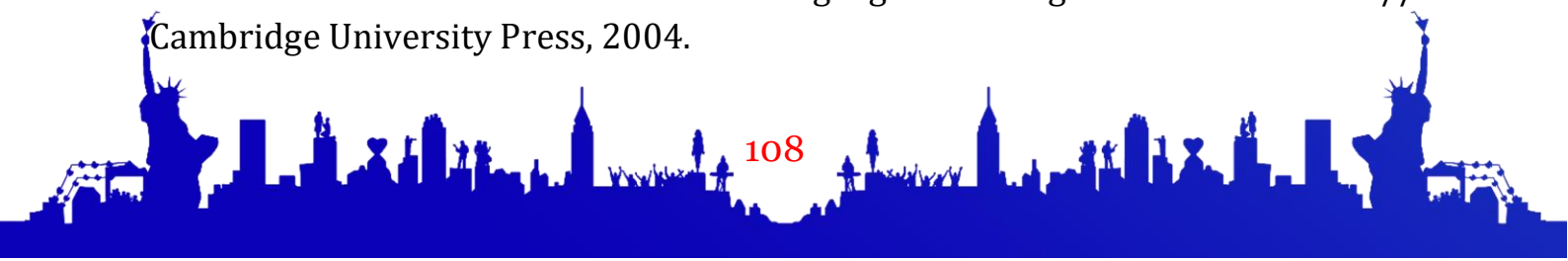

tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, yoshligida chet tilga duch kelgan bolalar uni osonroq va tezroq o'zlashtiradilar. Bu esa ularning keyingi ta'lim bosqichlarida yuqori natijalarga erishishiga zamin yaratadi. Shu bois chet tillarini o'qitishda uzluksizlik va tizimlilik tamoyillariga amal qilish muhim ahamiyatga ega. Chet tillarini o'rganishda motivatsiya masalasi ham muhim o'rin tutadi. O'rganuvchilarning tilga bo'lgan qiziqishi va ichki motivatsiyasi o'rganish jarayonining muvaffaqiyatini belgilaydi. O'qituvchilarning zamonaviy metodlardan foydalanishi, darslarni qiziqarli va interaktiv tashkil etishi o'rganuvchilarning motivatsiyasini oshiradi. Shuningdek, amaliy natijalarni ko'rish, ya'ni chet tilida muloqot qila olish, xorijiy manbalarni tushunish va real hayotda tilni qo'llash imkoniyati o'rganuvchilarning ishonchini mustahkamlaydi. Bugungi kunda chet tillarini bilish shaxsning ijtimoiy mavqeiga ham ta'sir ko'rsatmoqda. Til bilgan inson jamiyatda bilimli, zamonaviy va ochiq fikrli shaxs sifatida e'tirof etiladi. Bu holat uning shaxsiy va kasbiy aloqalarini kengaytiradi. Chet tillari orqali inson turli madaniyatlar, g'oyalar va tajribalar bilan tanishib, o'z hayotiga yangicha qarashni shakllantiradi. Bu esa shaxsiy rivojlanish va o'zini o'zi anglash jarayonida muhim rol o'ynaydi.

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, chet tillarini o'rganishning hozirgi kundagi ahamiyati juda keng va ko'p qirrali. Chet tillari shaxsning bilim darajasini oshiradi, kasbiy imkoniyatlarini kengaytiradi va uni global jamiyatning faol a'zosiga aylantiradi. Zamonaviy texnologiyalar va innovatsion ta'lim metodlari esa til o'rganish jarayonini yanada samarali va qulay qilmoqda. Shu sababli chet tillarini o'rganishga bo'lgan e'tiborni kuchaytirish, ta'lim tizimida samarali yondashuvlarni joriy etish va yoshlarni til o'rganishga rag'batlantirish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Jalolov J. J. Chet tillarini o'qitish metodikasi. – Toshkent: O'qituvchi, 2012.
2. Hymes D. Language and Communication. – Oxford: Oxford University Press, 2003.
3. Richards J. C., Rodgers T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 2014.
4. Brown H. D. Principles of Language Learning and Teaching. – New York: Pearson Education, 2007.
5. Krashen S. Principles and Practice in Second Language Acquisition. // Pergamon Press, 1982.
6. Littlewood W. Communicative Language Teaching: An Introduction. // Cambridge University Press, 2004.

7. Ellis R. The Study of Second Language Acquisition. // Oxford Applied Linguistics, 2015.
8. www.britishcouncil.org – Chet tillarini o'rganish bo'yicha metodik va amaliy resurslar.
9. www.cambridgeenglish.org – Ingliz tilini o'rganish va baholash bo'yicha rasmiy manbalar.
10. www.ef.com – Chet tillarini o'rganishning global ahamiyati va statistik ma'lumotlar.

